

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van
als monument te beschermen Expohal te Deurne

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007
en 10 oktober 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare
monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de
bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten
en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december
1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7
december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, sociaal-culturele en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

Expohal, Frank Craeybeckxlaan 77 - Te Couwelaarlei 97-99, gelegen te
Antwerpen (Deurne) :

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 29e afdeling, sectie A, perceelnummer 589N20.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het
gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende
intrinsieke waarden gemotiveerd:

Wegens de *historische*, meer bepaald de *stedenbouwkundige*,
staathuishoudkundige-, *cultuur*- en *architectuurhistorische* waarde, de
wetenschappelijke waarde en de *sociaal-culturele* waarde:

De *historische* meer bepaalde de *stedenbouwkundige* waarde wordt omschreven
als volgt:

In de jaren 1950-1960 realiseerde de gemeente Deurne een aantal
vooruitstrevende stedenbouwkundige projecten als gevolg van de expansieve
demografische groei en een niet meer te stuiten verstedelijkingsproces, zo
ook aankoop, heroprichting en herbestemming van het voormalige
expopaviljoen. De z.g. "Annexpohal" waarvan de gedrukte bolvorm volledig
door de gerecupereerde spanten van het Fabrihout-expopaviljoen wordt

bepaald, vertoont zich als een intrigerend merkteken dat in deze gemeente het toekomstgerichte elan van Expo 58 betekenisvol belichaamt.

De *historische*, meer bepaald de *staathuishoudkundige en cultuurhistorische* waarde wordt omschreven als volgt:

In het organiseren van wereldtentoonstellingen had België een stevige reputatie. De zestiende editie, Expo 58, moest de balans opmaken van een wereld die de oorlog achter zich had gelaten en de kaart trok van een vreedzame moderniteit. Het initiatief was voor de Belgische Staat een uitgelezen kans om de welvaart van het naoorlogse België in de kijker te zetten en Brussel als toekomstige hoofdstad van Europa naar voor te schuiven. De algemene teneur van Expo 58 was er een van een optimistisch geloof in een op alle fronten voorspoedige toekomst. 1958 was een breukjaar, de aanhef van een nieuw tijdperk in de Belgische geschiedenis. Als goed bewaard materieel relict staat de voor bescherming voorgestelde Expohal symbool voor deze feestelijke manifestatie en de stempel die ze op de evolutie van het moderne België heeft gedrukt.

De *historische*, meer bepaald de *architectuurhistorische* waarde wordt omschreven als volgt:

De Expohal te Deurne is opgebouwd op basis van de van Expo 58 afkomstige glulamspanten van het paviljoen van de Belgische Houtindustrie. Het originële paviljoen werd in 1958 opgericht naar ontwerp van architect Wenceslas de 't Serclaes de Wommerson en in 1959 o.l.v. architect Roger Groothaert consciëntieus heropgebouwd. De zogenaamde "Expostijl" die naar de vormentaal van de wereldtentoonstelling van 1958 verwijst, bracht geen avant-garde maar een populariserende moderne architectuur. Het vernieuwende effect manifesteerde zich vooral in bouwtechnisch revolutionaire toepassingen, in casu de glulamspantconstructie door de Kortrijkse Kunstwerkstede Gebroeders De Coene. Waar het paviljoen van de vzw Fabrihout de promotie moest voorstaan van de gehele Belgische houtindustrie, is het uiteindelijk een showcase geworden van de De Coene-expertise. Daar de spantconstructie veel meer dan de wandinvulling bepalend is voor de parabolische vorm en ruimtebeleving van het paviljoen, kan de heropbouw in de vorm van de (An)Expohal in Deurne als een zeer herkenbare reconstructie van het Fabrihout-expopaviljoen worden beschouwd.

De *wetenschappelijke* waarde wordt omschreven als volgt

Glulams zijn gelijmd gelamelleerde spanten opgebouwd uit lamellen rood Noors grenenhout en ureumformaldehydelijm of resorcine, recent ontwikkelde en zeer sterke synthetische lijmen. Het Zweedse HB-procédé voor gelijmd genagelde spanten, dat in 1939-1940 door de Zweedse professor Hilding Brosenius werd ontwikkeld, werd pas kort voor de expo in productie gebracht. De Belgische firma De Coene bracht al sinds 1950 een volledig gelijmd systeem op de markt. Het glulam-systeem dat De Coene op de expo toepaste, dateert van 1954 en was destijds uniek in Europa. Het revolutionaire constructiesysteem gold als een opzienbarende technische prestatie die grote, lichte overspanningen toeliet.

De *socio-culturele* waarde wordt omschreven als volgt

Op Expo 58 vervulde het Fabrihout-paviljoen een openbare functie als tentoonstellings- en ontmoetingsruimte. Door zijn huidige functie als sport- en cultuurhal vervult de Expohal in Deurne nog steeds een gemeenschapsfunctie.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

14 SEP. 2008

Brussel,

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN